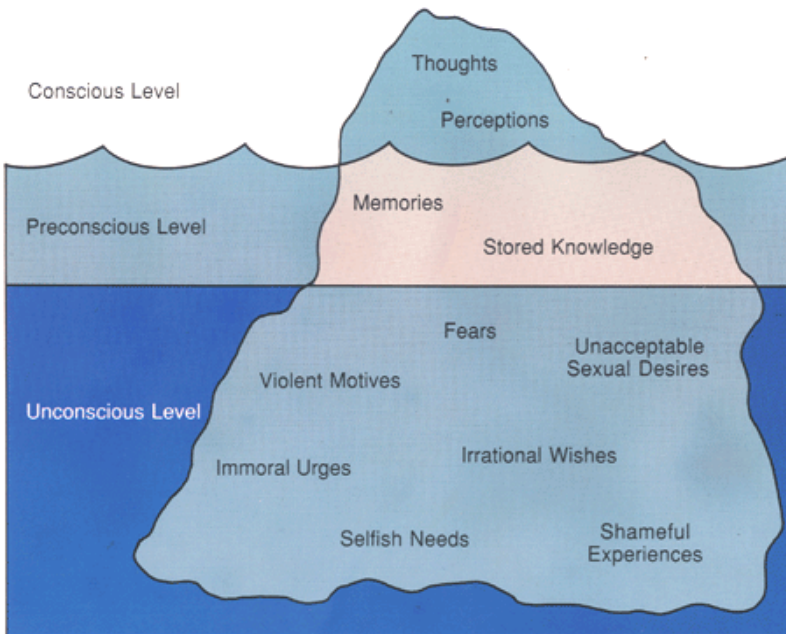

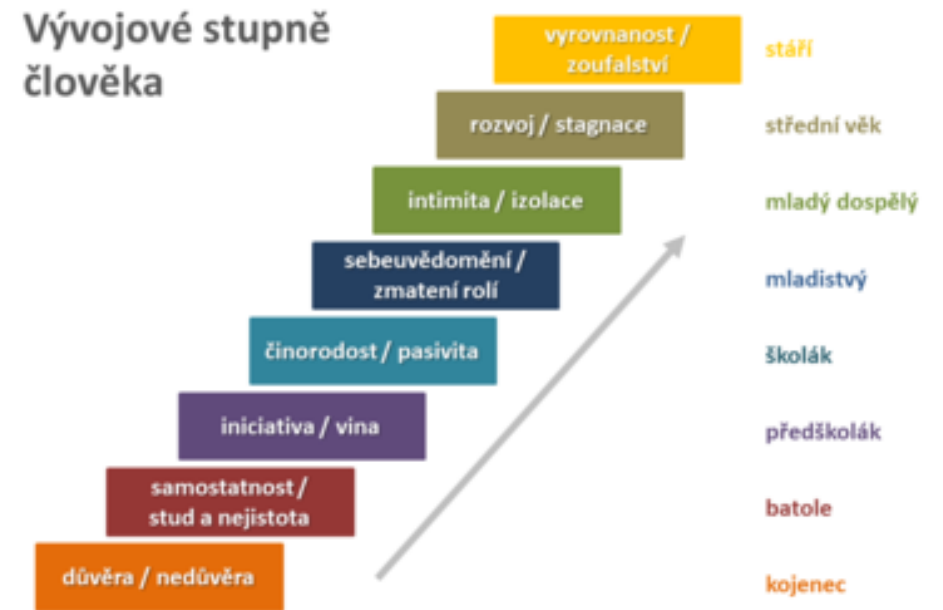
Psychoanalytick
é a
humanistické
směry 2

Psychoanalytické směry – Freud, Jung, Erikson

PERS 5 Freud's View of the Human Mind: The Mental Iceberg

- Archetypy
- Stařec – muž
- Žena
- Persona
- Stín

Podvědomí ID

Ukládání traumat:

Být hodné dítě

Výchovné modely – traumatizující

Zlobit – jinak nic neznamenam, nevšimnou si mě

Jak se mnou vychovávající osoby mluvily

Jak se ke mně chovaly

Vědomí - ego

To co prožíváme vědomě

Znalost běžných norem společnosti

Reagují na aktuální stav

Chybí proaktivní směr

Nadvědomí - superego

- Životní hodnoty
- Život na dávkách je smyslem – nevím si s sebou rady
- Hledání vlastní hodnoty – i přes zlobení (etiketizace)
- Splnit očekávání

Životní styl

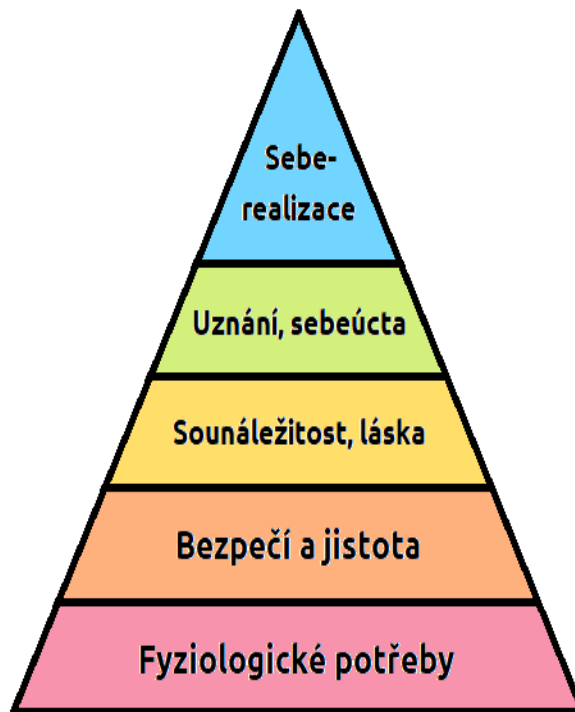
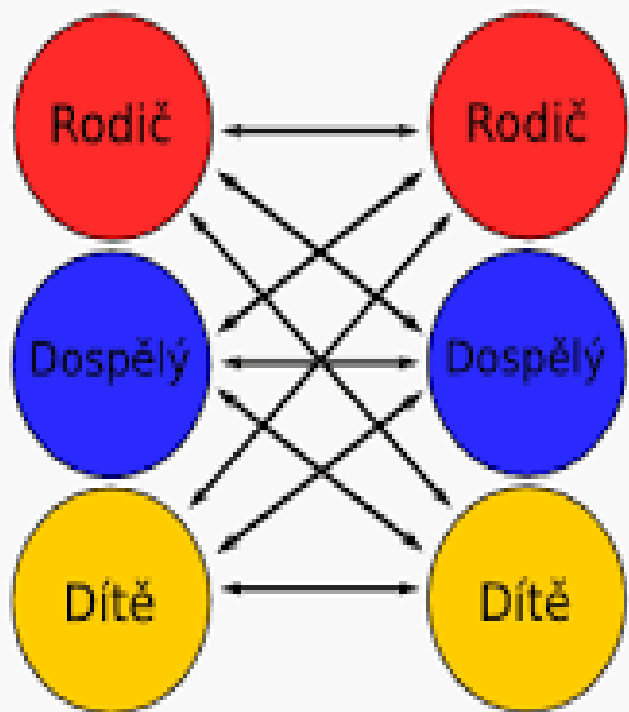
- Na základě těchto tří modelů žiju život
- Vybírám si partnera
- Chovám se tak sám k sobě:
 - Umět si odpustit (archetyp démona)
 - přijmout seberozvoj – archetyp ženy, starce

Cíle psychoanalytických směrů

- Nevědomé učinit vědomým
- Uzavřít neuzavřená vývojová stádia
- Posílit schopnost vyrovnat s požadavky společnosti

30.3.2022

Humanistické směry – psyché, duše

- Berne - hry
- Rogers – mám potenciál změny
- Osobnost je stále v procesu změny
- Harris

Přístup orientovaný na klienta – systemický přístup

Přístup zaměřený na
řešení

Dle Úlehly – se jedná
o ucelený model, má
specifický způsob
myšlení

základem je osoba
sociálního
pracovníka a jeho
konání

Radikální konstruktivismus

- Svět, který prožíváme, a který prezentujeme, je jen naším světem
- V kontaktu s druhými, tento náš svět upevňujeme a sladujeme – zřídka měníme, spíše jen korigujeme, nebo utíkáme
- Prostředí jak jej vnímáme, je naší myšlenkou
- Základní úkol – přijmout, že naše prezentace světa (problému), je jen naším pohledem, jedním z mnoha možný
- Jazyk je hlavním konstruktem naší reality – lingvistika pacienta

Sociální pracovník z pohledu systemiky

- Je důležitější se učit, než lpět na již dosažených znalostech
- Osobní zkušenost je více, než všeobecně uznávané informace
- Sociální pracovník, hledá dialog mezi normami společnosti a přáním klienta
- Reflektuje svou pozici – přebírá role – učitel, rodič, dítě, nebo je dospělý?

Otázky pro sociálního pracovníka - Úlehla

- Přijímám zodpovědnost za to, co činím?
- Co je pro mne znamením úspěchu v práci?
- Vyjasňuji soustavně své poslání?
- Za co nesu odpovědnost a co je odpovědnost klienta?
- Jsem dostatečně pohyblivý, aby se mi dařilo vidět situaci z rozličných pohledů?

Jaké jsou normy společnosti v naší kazuistice?

- Způsob života dospělých
 - Způsob života dětí
 - Způsob života rodiny
 - Způsob života komunity
-
- Za co nesu odpovědnost?

Systemický rozhovor - Úlehla

- Příprava – před samotným setkáním
- Malý rozhovor – small talk, otevření, pocit důvěry
- Dojednávání – co může pracovník nabídnout, co chce klient
- Ukončení
- Příprava na další jednání

Small talk

- Co vás přivádí, jak se máte, co se vám od minule podařilo (i nepatrné posuny)
- Zakázka - Co by jste si rád odnesl, co by se mělo stát, aby jste byl spokojen
- Kdo vám v tom může pomoci

Nácvik small talk

- Mluvte soustředěně 5 minut o sobě

Stav mysli sociálního pracovníka

- Tupé prázdno – nevím jak pokračovat
- Osvícené jasno
- Svoboda možností
- Když nevíte jak dál, mlčte, shrňte,

Stanovení cíle

- Významný pro klienta
- Raději více malých, než jeden velký a složitý
- Popisují konkrétní chování
- Popisují to co klient chce, než to co nechce
- Pojednávají o začátku něčeho nového
- Realistický – „cíl nebudu již nikdy pít“ může spíše přinést zklamání
- Dosažen na základě klientova úsilí, které je sociálním pracovníkem oprávněně oceněno.

Základní systemické postoje, hodnoty a dovednosti

- Být nakažlivě zvědavý
- Postarat se o svůj i klientův pocit bezpečí
- Ocenění, potvrzení a zplnomocnění klienta
- Podněcovat proces změny

Změna probíhá

- Na úrovni emocí
- Na úrovni jednání
- Na chování druhých – jak pozná vaše okolí, že se děje změna

Zásady

- Nespravuj co není rozbité
- Posiluj to co funguje
- Když něco nefunguje, dělej něco jiného

Preferovaná budoucnost – práce ve skupině

kazuistika

- Kde by jste se viděli za 5,10 let
- Co k tomu potřebujete
- Co umíte
- Jak to co umíte můžete využít k tomu co potřebujete
- Kdo vám může pomoci
- Jak poznáte, že se změna děje:
 - Emočně
 - Situačně
 - Jak to pozná vaše okolí

Humanismus v sociální práci - Rogers

- Přístup zaměřený na problém
- Předmětem **Humanistických koncepcí osobnosti** se stává poznávání zdravé, tvůrčí osobnosti, jejímž cílem je seberealizace, sebeaktualizace, sebeuplatnění.
- Pro sebeporozumnění jsou podstatné vztahy k druhým lidem. Strach pramení ze ztráty druhých a z osamění Pocity viny vznikají, když člověk není schopen kreativity.

- **Humanismus** - ochrana lidské **individuality**
- **Existencialismus**- důraz na existenci a svobodu:
 - Teorie "Já" chápe každého člověka jako **proces**, nikoli hotový výtvar.
 - Přestože je člověk v praxi omezen společenskými normami, potřebuje užívat své **svobody** (především v myšlení a emocích)
- **Optimistický pohled na podstatu člověka** - pokládal organismus - základ všech lidských prožitků - za moudřejší než lidské vědomí
- **Opozice vůči behaviorismu** - nepokládal behavioristický přístup ke zkoumání a k podpoře rozvoje osobnosti za užitečný.
- Zdůrazňuje úzké souvislosti mezi duševním zdravím a seberealizováním.
- Člověk žije hlavně **vlastní osobní a subjektivní svět**.
- Užívá **percepčního (vnitřního) vztažného rámce** = pohlížení na věci z hlediska pozorované osoby, nikoli očima vnějšího pozorovatele

- Původ má v klinické praxi s lidmi, kteří měli potíže s vlastní realizací. Vychází ze základu, že člověk je dobrý ve své lidské přirozenosti, a pokud se nalézá v nějaké existenciální tísní, či zoufalství, má to původ v zanedbávání potřeby, stát se tím, čím člověk je.
- Ústředním pojmem rogersovské psychoterapie je sebepojetí (selfconcept). "Sebepojetí je hypotetickým konstruktem a vymezuje je především jako relativně stálý a ucelený, současně však měnící se vztah lidského jedince k sobě samému i k subjektivně důležitým skutečnostem jeho života. Sebepojetí obsahuje tedy to, co si o sobě myslíme, jak si sebe představujeme, jak vnímáme a prožíváme, což nakonec ústí v hodnocení sebe."

Úkoly sociálního pracovníka - pomáhat

- lidem v reflexi sebe sama
- v odhalování významů, které pro ně prožívaná situace může mít
- chápat i to, jak jejich interpretace světa a zkušeností na ně zpětně působí

- Předpoklad, že názory, postoje a interpretace každého jednotlivce jsou platné a cenné.
- Spjatý s konstruktivistickým pohledem
- Soc. pracovník pomáhá odhalovat svým klientům různé významy jejich zkušeností
- S klientem se jedná partnersky, jako s expertem na vlastní život.
- Očekává se vyšší míra zaujetí se případem

- optika subjektivity,
 - důraz na kreativitu,
 - svobodná bytost.
-
- Co se za jakých situací děje, nikoliv proč.

Proces práce s klientem

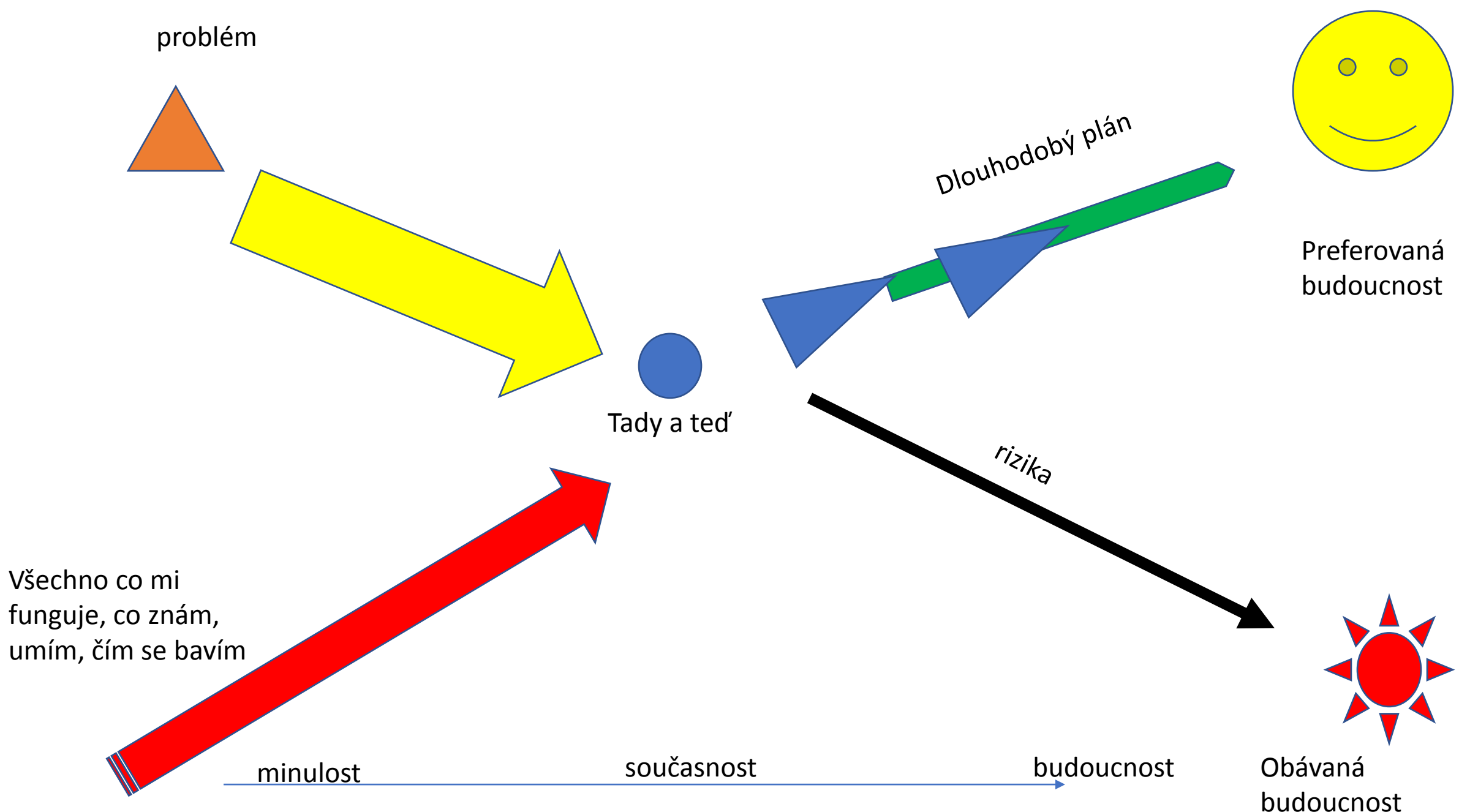
- Klient (pacient) nerozeznává své problémy. Netouží po změně ani růstu. Komunikuje jenom o vnějších věcech.
- Klient stále mluví o neosobních tématech. I když mluví o svých pocitech, prezentuje je bez vztahu k sobě nebo o nich mluví jako o dávné minulosti.
- Klient se začíná uvolňovat, mluví o svých dřívějších pocitech, o minulých zkušenostech.
- Klient už mluví o svých pocitech v přítomnosti. Prožívání je spontánnější, začíná si uvědomovat chyby ve způsobu zpracování dosavadních zkušeností. Toto stadium bývá delší.
- Klient mluví o svých pocitech otevřeně, připouští si je, nevyhýbá se jim. Poznává rozdíl mezi sebepojetím a svým prožíváním.
- Prožívání probíhá plně v přítomnosti. Často se klient i zalekne svých pocitů. Poznává nové části sebe, což vede k trvalé změně. Vše je upřímné, doprovázené fyziologickými jevy. Tato fáze je tedy rozhodující pro změnu.
- V této fázi by měl být jedinec plně fungující osobou. Klient přijímá sebe, důvěřuje svému prožívání, řídí se jím. Dokáže akceptovat své pocity. Jedinec by měl být schopen se dál rozvíjet, poznávat sám sebe.

Otázky – práce ve skupině - kazuistika

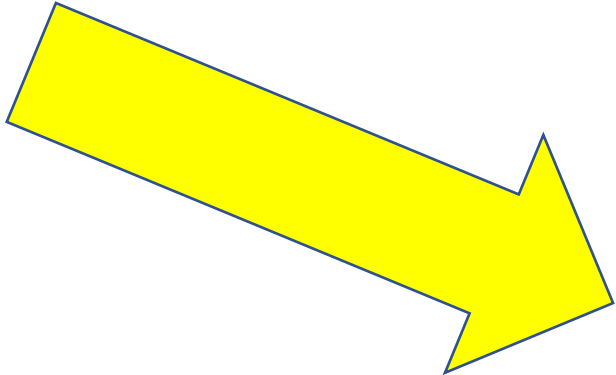
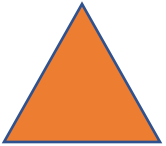
- Jak vidíte svou situaci
- Co vás sem přivedlo
- Co by jste chtěli změnit
- Čeho se obáváte

Základ

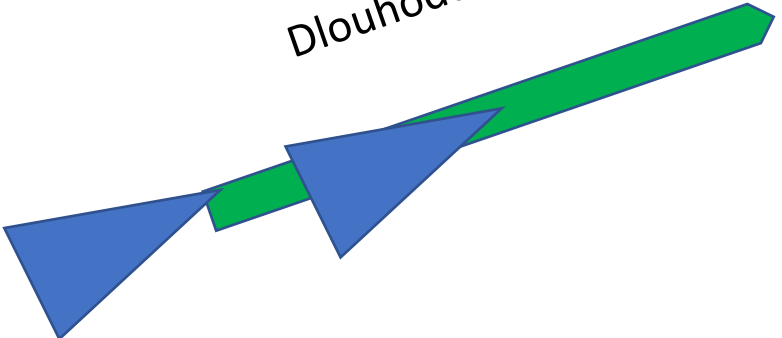
- Nedirektivní přístup – direkce – postoj rodiče, učitele, experta na klientův život
- Umožnit dospělý postoj pro klienta

problém

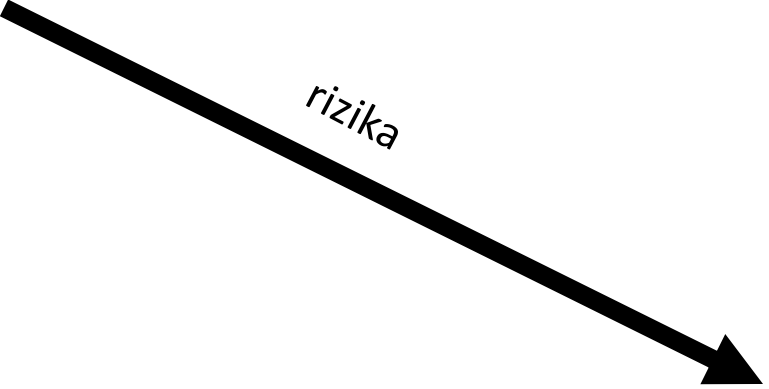
Tady a teď

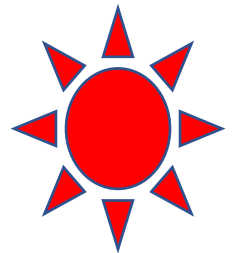
Dlouhodobý plán

Preferovaná
budoucnost

rizika

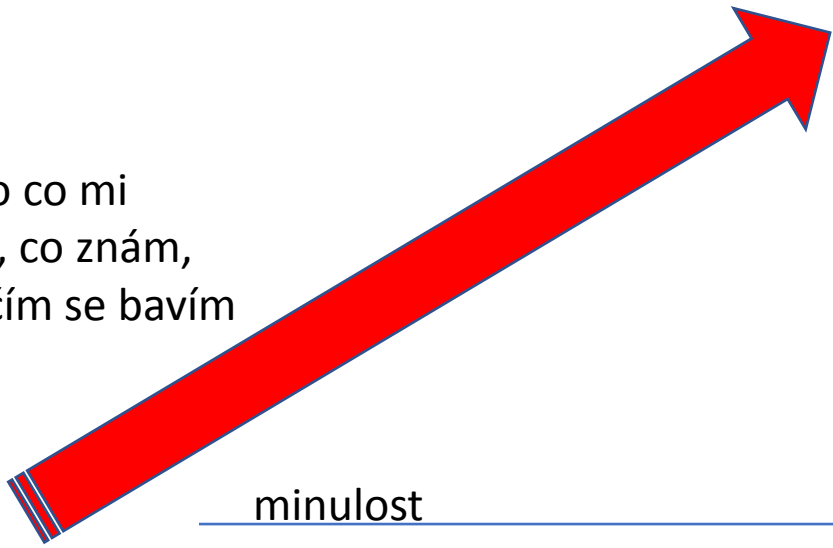
Obávaná
budoucnost

Všechno co mi
funguje, co znám,
umím, čím se bavím

minulost

současnost

budoucnost

Logoterapie – proces pohledu na věc

